

Az ellátásilánc-kezdemenyezés

Irányítási és működési szabályok

Elfogadta az irányítócsoport 2018. február 2-án

.....

Tartalomjegyzék

1. fejezet – Preambulum	3
2. fejezet – Cél és hatály	4
2.1 Áttekintés.....	4
2.2 Területi hatály	4
2.3 Termékkör.....	4
3. fejezet – Az ellátásilánc-kezdemenyezés szervei	5
3.1 Az aláíró szervezetek.....	5
3.2 Az elnök	5
3.3 Az irányítócsoporth.....	6
3.3.1 Összetétel	6
3.3.2 Szerepkör, feladatkörök és működési elvek	7
3.3.3 Az irányítócsoporth ülésai	8
3.4 A Titkárság.....	9
3.5 Nemzeti platformok.....	9
4. fejezet – Működési keret	10
4.1 Regisztráció és az elvek résztvevő vállalkozások általi végrehajtása.....	10
4.2 Vitakezelés és megoldások az elvek állítólagos megsértése esetén	11
4.2.1 Egyéni viták	11
4.2.2 Összevont viták	13
4.3 Vitakezelés és megoldások az eljárással kapcsolatos kötelezettségek állítólagos megsértése esetén.....	14
4.4 Általános érdeket szolgáló iránymutatás és ajánlások kidolgozása	15
4.5 A megfelelés ellenőrzése, az eredmények értékelése és az ellátásilánc-kezdemenyezés továbbfejlesztése	16
4.5.1 Éves felmérés	16
4.5.2 Éves jelentés	17
4.6 A kkv-k számára létrehozott egyszerűsített eljárások.....	17
4.7 Kommunikáció és tudatosság	17
5. fejezet – Kapcsolat a meglévő nemzeti szabályokkal és előírásokkal, és egyéb önkéntes rendszerekkel, valamint határokon átnyúló vonatkozások	18
5.1 Kapcsolat a nemzeti szabályokkal és előírásokkal	18
5.2 Kapcsolat az egyéb önkéntes rendszerekkel és kölcsönös elismerés	18
5.3 Határokon átnyúló vonatkozások	19
6. fejezet – Kapcsolat az uniós intézményekkel	19
7. fejezet – Finanszírozás és költségvetés	19
8. fejezet – A helyes gyakorlat elveinek, valamint az ellátásilánc-kezdemenyezés irányítási és működési szabályainak módosításai; Az ellátásilánc-kezdemenyezés felszámolása	20
9. fejezet – Tröszttellességi iránymutatások	20

1. fejezet – Preambulum

---

1. Az ellátásilánc-kezdeményezést 2013. április 1-jén az élelmiszer- és italipart (FoodDrinkEurope), a márkás áruk gyártóit (AIM), a kiskereskedelmi ágazatot (EuroCommerce, ERRT, Independent Retail Europe, Euro Coop), a kis- és középvállalkozásokat (UEAPME) és a mezőgazdasági kereskedőket (CELCAA) képviselő európai szövetségek hozták létre.
2. Az ellátásilánc-kezdeményezés az Európai Bizottság által vezetett élelmiszer-ellátási lánc működésének javításával foglalkozó magas szintű fórum keretében létrehozott önkéntes rendszer. Célja a tisztességes kereskedelmi ügyletek alapjául szolgáló helyes gyakorlatok népszerűsítése az élelmiszer-ellátási láncban. A kezdeményezés az alábbiakon alapul: a helyes gyakorlatra vonatkozóan közösen elfogadott elvek, amelyek napi működésük során való alkalmazására a vállalkozások kötelezettséget vállalnak; az elvek alkalmazását elősegítő eljárással kapcsolatos kötelezettségek, vitamegoldási lehetőségek és az érdekelt felekkel uniós, illetve nemzeti szinten folytatott párbeszéd.
3. Az ellátásilánc-kezdeményezés kiegészíti az uniós és nemzeti szabályokat és rendeleteket, illetve egyéb önkéntes rendszereket. A szóban forgó kezdeményezés Michel Barnier biztos által az önkéntes mechanizmusok létrehozása tekintetében 2013-ban megfogalmazott négy követelmény, azaz a hatékonyság, a költséghatékonyság, a tényleges ellenőrzés és az átláthatóság alapján került kidolgozásra. Teljesítményének értékelésére e követelmények alapján kerül sor.
4. Ezen irányítási és működési szabályok keretét biztosítanak az ellátásilánc-kezdeményezés irányításához.

2. fejezet – Cél és hatály

2.1 Áttekintés

5. Az ellátásilánc-kezdeményezés a vállalkozások közötti helyes gyakorlatokat kívánja népszerűsíteni az élelmiszer-ellátási láncban a vertikális kapcsolatokban alkalmazott helyes gyakorlatra vonatkozó elvek (azaz a „helyes gyakorlatra vonatkozó elvek”¹) alkalmazására és érvényesítésére szolgáló mechanizmus biztosításával.
6. Az ellátásilánc-kezdeményezés olyan regisztrációs rendszeren alapul, amelynek értelmében a gazdasági szereplők, többek között a kis- és középvállalkozások² önként vállalják, hogy alkalmazzák a tisztességes kereskedelmi ügyletek alapjául szolgáló helyes gyakorlatra vonatkozó elveket és elfogadják a viták rendezésére javasolt különböző megoldásokat. Célja az érintett ágazatok közötti párbeszéd előmozdítása.

2.2 Területi hatály

7. A keret valamennyi uniós tagállamra kiterjed. [az EU társult országaiban működő vállalkozások önként csatlakozhatnak].
8. A regisztrált vállalkozások az üzleti partnereik földrajzi elhelyezkedésétől függetlenül szervezeteiken belül alkalmazzák az elveket, amennyiben a szerződésben foglalt kötelezettségeket az Európai Unióban kell teljesíteni.
9. Az Európai Unión kívüli székhellyel rendelkező kis- és középvállalkozások (kkv-k) a regisztrált üzleti partnerekkel folytatott üzleti kapcsolataikban alkalmazhatják az ellátásilánc-kezdeményezésben foglalt vitarendezési megoldásokat, amennyiben a szerződésben foglalt kötelezettségeket az Európai Unióban kell teljesíteni.

2.3 Termékkör

10. E szabályok kizárólag a (friss és feldolgozott) élelmiszeripari termékekre és italokra alkalmazandók. Az élelmiszer- és italellátási lánc részét képező vállalkozásokat ugyanakkor arra ösztönzik, hogy ezeket az elveket a szervezeteiken belül hasonló feltételek (pl. hasonló

---

¹ Az élelmiszer-ellátási láncban a vertikális kapcsolatokban alkalmazott helyes gyakorlatra vonatkozó, 2011. november 29-én elfogadott elvek, valamint a későbbi esetleges módosítások

² A kis- és középvállalkozások (kkv-k) uniós fogalom meghatározása: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=QJ:L:2003:124:0036:0041:EN:PDF>

láncösszetétel, hasonló termékcsoportok vagy hasonló beszerzési politikák) megléte esetén a termékek jellegétől függetlenül is alkalmazzák.

11. E szabályok nem vonatkoznak az olyan szolgáltatásokra, amelyek az élelmiszerlánc működésében csupán kiegészítő szerepet töltenek be (pl. logisztika, csomagolás).

3. fejezet – Az ellátásilánc-kezdeményezés szervei

3.1 Az aláíró szervezetek

12. Az aláíró szervezetek az ellátásilánc-kezdeményezést aláíró európai szervezetek: AIM, CELCAA, ERRT, EuroCommerce, Euro Coop, FoodDrinkEurope, Independent Retail Europe és az UEAPME. E felsorolást szükség szerint módosítani lehet.
13. Az aláíró szervezetek 12 hónapos felmondási idő mellett bármikor kiléphetnek a kezdeményezésből, ugyanakkor eleget kell tenniük azon pénzügyi évben előírt kötelezettségeiknek, amelyek során a felmondási idő véget ér.
14. Az aláíró szervezetek a 9. fejezetben említett módon járulnak hozzá az ellátásilánc-kezdeményezés finanszírozásához.
15. Az aláíró szervezetek kinevezik a 3.2.1. cikkben említett irányítócsoport tagjait.
16. Az aláíró szervezetek a 8. fejezetben említettek szerint jóváhagyják a helyes gyakorlat elveinek, valamint az ellátásilánc-kezdeményezés irányítási és működési szabályainak bármely módosítását.

3.2 Az elnök

17. Az irányítócsoport független elnököt nevez ki (a továbbiakban: az elnök).
18. Az elnök:
  - **elnököl az irányítócsoport ülésein** és biztosítja, hogy a szabályokat és eljárásokat betartják; biztosítja az irányítócsoporttal folytatott folyamatos párbeszédet és beszámol az irányítócsoportnak tevékenységeiről;
  - **fogadja és a 4.2.2. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően kezeli a bizalmas**

összevont panaszokat (61–66. cikk);

- **az irányítócsoport hozzájárulásával a helyes gyakorlatokat népszerűsítő, általános érdeket szolgáló iránymutatásokat és ajánlásokat bocsát ki.** Az elnök kivételes esetekben – miután minden szempontot megfelelően figyelembe vett – saját kezdeményezésére is kiadhat iránymutatást vagy ajánlásokat. Ezen eljárás során az elnök együttműködik az irányítócsoport tagjaival, és amennyiben szükséges, a nemzeti platformok által ajánlott szakértőket is segítségül hívhat;
  - **külső hallgatóság előtt képviseli és népszerűsíti az ellátásilánc-kezdeményezést.**
19. Elnöki minőségében mindennemű ágazati, nemzeti vagy vállalati érdekeltségtől függetlenül jár el. Az elnök köteles a 3.2.2. cikkben említett, az irányítócsoport tagjaira vonatkozó elvek – testületi felelősség és titoktartás – szerint eljárni és az alkalmazandó törvényeket betartani. Az elnök titoktartási megállapodást ír alá.
20. Az elnök az ellátásilánc-kezdeményezés képviselőjének jogát adott esetben az irányítócsoport bármely tagjára átruházhatja, pl. konferencián való részvétel vagy az érdekelt felekkel való találkozó céljából.
21. Az elnök hivatali ideje két év, mely kétszer megújítható.
22. Az elnököt tevékenysége ellátásáért javadalmazás illeti meg.

3.3 Az irányítócsoport

3.3.1 Összetétel

23. Az irányítócsoport összetétele tükrözi az élelmiszer-ellátási láncban megjelenő különböző érdekeket. Az egyes érdekcsoportok képviselőinek száma a csoport sokszínűségét tükrözi. Az egyes érdekcsoportok képviselőinek maximális száma a következő:
- termelők és agrár-élelmiszeripari szervezetek: 5³
  - élelmiszer- és italipar és márkás áruk gyártói: 5
  - kiskereskedelem: 5
  - mezőgazdasági kereskedők: 1
  - a kis- és középvállalkozásokat képviselő horizontális csoport: 1
24. Az aláíró szervezetek kinevezik az irányítócsoport tagjait, akik felhatalmazással bírnak az

---

³ Ezeket a helyeket a termelőket és az agrár-élelmiszeripari szervezeteket képviselő szövetségek számára tartják fenn arra az esetre, ha a termelők és az agrár-élelmiszeripari szervezetek csatlakoznak a kerethez.

ágazatuk nevében felszólalni; vállalati képviselők kinevezése nem engedélyezett.

25. A megfigyelők eseti alapon, döntéshozatali jogkör nélkül vehetnek részt az üléseken, amennyiben az irányítócsoporthoz ezt engedélyezi.

3.3.2 Szerepkör, feladatkörök és működési elvek

26. Az irányítócsoporthoz a testületi felelősség és titoktartás elvei mentén, valamint az alkalmazandó törvények betartásával működik. Ezen elvek adott esetben a megfigyelőkre is vonatkoznak. Az irányítócsoporthoz tagjai megfelelő háttérismeretekkel rendelkeznek e szabályok betartásához, ideértve a trösztellenes szabályoknak való megfelelést. Az irányítócsoporthoz tagjai titoktartási megállapodást írnak alá.
27. Az irányítócsoporthoz tagjai jóhiszeműen gyakorolják megbízatásukat. Elsődleges feladatuk nem az egyéni érdekek védelme, hanem az ellátásilánc-kezdemenyezés hatékony működésének biztosítása. Az irányítócsoporthoz tagjai és a megfigyelők külső tájékoztatást olyan módon adnak, mely támogatja az elveket és az ellátásilánc-kezdemenyezést.
28. Az irányítócsoporthoz tagjainak testületi felelősségi körébe az alábbiak tartoznak:
- az ellátásilánc-kezdemenyezés irányítási és működési szabályainak való megfelelés, illetve annak biztosítása, hogy az ezáltal meghatározott kötelezettségeket betartják;
  - annak biztosítása, hogy minden esetben a legmagasabb szintű irányítási normák érvényesüljenek;
  - rendszeres párbeszéd biztosítása az elnökkel az elnöki tevékenységek tekintetében, különösen az elnök külső képviseletére és tevékenységi jelentéseire vonatkozóan;
  - az ellátásilánc-kezdemenyezés irányításának felügyelete, ideértve a regisztrált vállalkozások jegyzékét, az éves felmérést, az éves jelentést, finanszírozást, kommunikációt és népszerűsítést, a nemzeti platformokkal való kapcsolatokat és a nemzeti rendszerek kölcsönös elismerését;
  - az elnök egyhangú kinevezése és megbízásának megszüntetése; különösen az irányítócsoporthoz feladata megfelelő jelölteket találni az elnöki tisztségre;
  - az elnökkel együttműködésben a helyes gyakorlatokat népszerűsítő, általános érdeket szolgáló iránymutatás és ajánlások kibocsátása;
  - értékelések és javaslatok készítése az aláíró szervezetek számára a helyes gyakorlat elveinek és az irányítási és működési szabályoknak a felülvizsgálatára;
  - javaslatok készítése az aláíró szervezetek számára az ellátásilánc-kezdemenyezés

felszámolására.

3.3.3 Az irányítócsoporthatározatképes

29. Az irányítócsoporthatározatképes évente legalább négy **ülést** tart Brüsszelben. Az irányítócsoporthatározatképes ülést az elnök kezdeményezésére vagy az irányítócsoporthatározatképes legalább két tagjának írásbeli kérelmére lehet összehívni.
30. Legalább négy héttel az ülést megelőzően a Titkárság megküldi az irányítócsoporthatározatképes üléseire vonatkozó írásbeli (e-mail) **értesítést**. Az adott ülés vagy az annak során hozott döntések nem válnak érvénytelenné az értesítés átvételének elmaradása miatt.
31. Előzetes értesítést követően az irányítócsoporthatározatképes tagjai **mellett** az aláíró szervezetek egyéb alkalmazottai is részt vehetnek az ülésen. Ezen alkalmazott megfigyelőként vesz részt az ülésen. Az irányítócsoporthatározatképes adott esetben dönthet megfigyelők vagy egyéb felek meghívásáról.
32. Öt munkanappal az ülést megelőzően a Titkárság körbeküldi az irányítócsoporthatározatképes üléseinek **napi rendjét és dokumentumait**; kivételes esetekben erre korábban is sor kerülhet. Az adott ülés vagy az annak során hozott döntések nem válnak érvénytelenné a dokumentumok átvételének elmaradása miatt. Az elnök engedélyével dokumentumokat kivételesen az irányítócsoporthatározatképes ülése során is be lehet terjeszteni.
33. Az irányítócsoporthatározatképes, ha tagjainak 75%-a jelen van, ideértve a kínálati oldal és a nagykereskedelem legalább egy képviselőjét. Az irányítócsoporthatározatképes távkapcsolat útján részt vevő tagjait az ülésen jelen lévőnek kell tekinteni.
34. Az irányítócsoporthatározatképes tagjai nem **helyettesíthetőek**. Kivételes esetben, amennyiben az irányítócsoporthatározatképes tagja összeférhetetlenség miatt nem tud részt venni az ülésen, a jelen szabályoknak eleget tevő helyettesítést lehet kinevezni.
35. Az irányítócsoporthatározatképes tagjainak ülésen vagy annak bizonyos részein való jelenlétét, illetve arról való távollétét az ülésről készített jegyzőkönyvben rögzítik.
36. Az irányítócsoporthatározatképes tagja **meghatalmazást** adhat az irányítócsoporthatározatképes egy másik tagjának, hogy az ülésen képviselje álláspontját. E meghatalmazásokról legalább egy nappal az ülés előtt tájékoztatják az elnököt és a Titkárságot, és feljegyzik ezeket az ülésről készített jegyzőkönyvben.

37. A határozatokat konszenzussal hozzák meg. Minden határozatot, ideértve a tartózkodásokat is, rögzítik. Az irányítócsoporthoz adott esetben írásbeli eljárásban határozatot hozhat két ülés között is.
38. Az irányító csoport iránymutatása megfogalmazásakor vagy az elvek és/vagy kapcsolódó példák értelmezésekor külső jogi tanácsadó felülvizsgálatát kérheti. Amennyiben a napirend megköveteli, a külső jogi tanácsadó meghívást kaphat az ülésre, de csak a releváns napirendi pontok tekintetében.
39. Az irányítócsoporthoz azon tagjai és az ülés azon résztvevői, akiknél **összeférhetetlenség** áll fenn, értesítik erről az elnököt. Az elnök az ülés érintett részéről kizárja az összeférhetetlennek minősülő személyeket. Amennyiben az elnök minősül összeférhetetlennek, értesíti erről az irányítócsoporthoz és felmentést kap a vonatkozó napirendi pont megvitatása alól.
40. Ha az irányítócsoporthoz bármely tagja nem tartja tiszteletben az irányítócsoporthoz szerepkörét és feladatkörét, az elnök a kötelezettségzegés súlyosságától függően figyelmeztetheti az irányítócsoporthoz tagját vagy javaslatot tehet az érintett aláíró szervezet számára történő levél küldésére. Az elnök javasolhatja az irányítócsoporthoz érintett tagjának leváltását.
41. A Titkárság elkészíti az irányítócsoporthoz üléseinek napirend-, valamint **jegyzőkönyvtervezetét**. E dokumentumokat először egyetértés céljából megküldik az elnök részére, majd azokat az irányítócsoporthoz tagjainak körbeküldik és a következő ülésen jóváhagyásra előterjesztik.
42. Az irányítócsoporthoz szükség esetén feladatokat **ruházhat át** ad hoc alcsoportjainak (vagy hasonló csoportjainak). Az elnöknek nem minden esetben szükséges részt vennie az alcsoportok ülésein.

3.4 A Titkárság

43. A Titkárság az elnök és az irányítócsoporthoz számára adminisztratív támogatást nyújtó személy vagy személyek. A Titkársághoz ugyanazok a szabályok kötelezik, mint az elnököt és az irányítócsoporthoz tagjait, azaz munkáját a testületi felelősség és titoktartás elvei mentén és az alkalmazandó törvényeket betartásával látja el.
44. A Titkárság titoktartási megállapodást ír alá.

3.5 Nemzeti platformok

45. A nemzeti platform az elvek és az ellátásilánc-kezdemenyezés nemzeti végrehajtása céljából nemzeti szinten létrehozott struktúra. Az aláíró szervezetek elismerik, hogy a vitákat legjobb nemzeti szinten rendezni.

46. Az irányítócsoport az 5. fejezetben említett kölcsönös elismerési eljárás révén elismeri a nemzeti platformokat.

4. fejezet – Működési keret

---

47. Az ellátásilánc-kezdeményezés működése a következő elemeken alapul:

- regisztráció, az elvek végrehajtása, illetve az eljárással kapcsolatos kötelezettségek betartása a résztvevő államok által;
- vitakezelés és megoldások az elvek állítólagos megsértése esetén;
- vitakezelés és megoldások az eljárással kapcsolatos kötelezettségek állítólagos megsértése esetén;
- általános érdeket szolgáló iránymutatások és ajánlások kidolgozása;
- a megfelelőség ellenőrzése, az eredmények értékelése és az ellátásilánc-kezdeményezés továbbfejlesztése;
- a kkv-k számára létrehozott egyszerűsített eljárások;
- kommunikáció és tudatosság.

4.1 Regisztráció és az elvek résztvevő vállalkozások általi végrehajtása

48. A vállalkozások az ellátásilánc-kezdeményezés honlapján regisztrálnak.

49. A vállalkozásoknak a regisztráció előtt **önértékelést** kell végezniük, melynek során az elveknek való megfelelés biztosítása érdekében adott esetben felül kell vizsgálniuk belső eljárásaikat (ideértve a képzést, a vitarendezési megoldásokban való részvételi képességet, kommunikációt, illetve a viták szervezeten belüli rendezéséért felelős kapcsolattartó kijelölését). A vállalkozások a regisztráció alkalmával megerősítik, hogy ezen önértékelést elvégezték, és megtették az elvek, illetve a megvalósítási és végrehajtási eljárások betartásához szükséges intézkedéseket, ideértve annak elfogadását, hogy bármelyik vitarendezési megoldást e keret rendelkezéseinek megfelelően alkalmazzák.

50. A **regisztrációt** (illetve annak visszavonását) olyan **vezető(k)nek** kell elvégeznie/elvégezniük, aki(k) jogosult(ak) arra, hogy az egyes vállalkozások vállalati struktúrájának megfelelően kötelezettséget vállaljon/vállaljanak az egész vállalat nevében, ideértve annak valamennyi

leányvállalatát az Európai Unióban (előfordulhat, hogy a regisztrációt több vezetőknek kell aláírnia, amennyiben egyik vezető sem rendelkezik önálló aláírási jogosultsággal, vagy a vállalkozások nemzeti leányvállalatainak regisztrációja is szükséges). Valamennyi regisztrált vállalkozásnak ki kell jelölnie az **eljárásokért felelős kapcsolattartót**, aki a további intézkedésekért (pl. A nyomon követésért, stb.) felelős. A vállalkozásokat regisztráló vezetők, valamint a vitarendezésért felelős kapcsolattartók nevét és beosztását a honlapon közzéteszik.

51. A részt vevő vállalkozásoknak **képzéseket szerveznek és/vagy képzéseket dolgoznak át** a helyes gyakorlat elveinek való megfelelés érdekében. Mivel kevesebb erőforrással rendelkeznek, a mikro- és kisvállalkozásoknak nem kell képzéseket tartaniuk, és a középvállalkozások egyszerűbb képzési lehetőségekkel is élhetnek.
52. A vállalkozások a regisztrációt megelőzően felkészülnek az alábbiakban meghatározott **vitarendezési eljárásra** és **kijelölik a vitarendezésért felelős kapcsolattartót**. A vitarendezésért felelős kijelölt kapcsolattartónak a kereskedelmi tárgyalásoktól függetlennek kell lennie és az a feladata, hogy a viták rendezésével kapcsolatos kérdésekben eljárjon. A vitarendezésért felelős kapcsolattartó személye eltérhet az eljárásokért felelős fent említett kapcsolattartó személyétől.
53. A regisztrált vállalkozások a keretben való részvételükről **tájékoztatják üzleti partnereiket**. Az értesítés eszközt szabadon választhatják meg (pl. megemlítik a szerződésben vagy írásbeli értesítést helyeznek el a tárgyalóteremben). A regisztrált vállalkozásoknak a keretben való részvételükről és az elvek alkalmazásáról célszerű a nyilvánosságot is tájékoztatni (pl. a vállalat honlapján, kiadványaiban).

4.2 Vitakezelés és megoldások az elvek állítólagos megsértése esetén

54. A következő rendelkezéseket akkor kell alkalmazni, ha a helyes gyakorlat elveinek állítólagos megsértése miatt merül fel vita.

4.2.1 Egyéni viták

55. A vállalkozások a viták rendezésére az alábbi lehetőségek közül választhatnak:
  - a. **kereskedelmi út**: a panaszos eldöntheti, hogy az elveket állítólagosan megsértő vállalat kereskedelmi hierarchiájában az ügyet felsőbb szintre viszi-e;
  - b. **szerződésben foglalt lehetőségek**: a panaszos a szerződésben foglalt vitarendezési eljárásokhoz folyamodhat;

- c. **vitarendezés a vállalkozáson belül:** a panaszos az elveket állítólagosan megsértő vállalat belső vitarendező testületéhez fordulhat. A kisvállalkozások kivételével a regisztrált vállalkozásoknak rendelkezniük kell belső vitarendezési eljárásokkal. Ezeknek a kereskedelmi tárgyalásoktól függetlenül⁴ kell működniük és lehetővé kell tenniük a viták pártatlan és gyors rendezését. Az eljárásokat úgy kell kialakítani, hogy a panaszost a kereskedelmi szankció veszélye ne fenyegeesse;
- d. **közvetítés vagy választottbíróági eljárás:** a felek dönthetnek úgy, hogy vitáik rendezése érdekében független harmadik félhez folyamodnak, amelynek döntése rájuk nézve nem kötelező (közvetítés), vagy kötelező (választottbíróági eljárás). Az említett lehetőségek igénybevételéhez mindkét fél egyetértése szükséges. A költségek megosztását a vonatkozó jogszabályok határozzák meg. A választottbíróági eljárásnak megfelelő védelmi garanciát kell biztosítani. A bizonyítási teher a panaszosra hárul;
- e. **bíróági eljárások:** a panaszos a nemzeti szabályoknak és rendeleteknek megfelelően a szokásos bíróági eljárásokhoz folyamodhat.
56. Az említett mechanizmusok igénybevétele miatt bármely vállalattal szemben alkalmazott kereskedelmi szankció a helyes gyakorlat elveinek súlyos megsértését jelenti.
57. Amennyiben nem ütközik a nemzeti jogba, a panaszos vállalkozás döntheti el, hogy a vitarendezési megoldások közül melyiket választja. Kiválaszthatja azt a lehetőséget, amely az igényeinek legjobban megfelel, amennyiben e lehetőség a költséghatékonyság és hatékonyság szempontjából a vita jellegét tekintve arányos. Ez azt jelenti, hogy a vállalkozásoknak először célszerű azzal a lehetőséggel élni, amely kevésbé kontradiktórus és költséges.
58. A vállalkozások a regisztrációval elfogadják, hogy az elvek alkalmazásával kapcsolatos vitáikat az említett lehetőségek bármelyikének igénybevételével rendezik. A regisztrációt megelőzően ezért a vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy készek a fent említett megoldások bármelyikének alkalmazására. A felsorolt lehetőségek igénybevételével a vitákat – a közvetítés, a választottbíróági eljárás és a hagyományos bíróági eljárások igénybevételével rendezett viták kivételével – általában négy hónapon belül sikerül rendezni.
59. A helyes gyakorlat elveinek be nem tartása, például a kereskedelmi megtorlás miatt alkalmazott jogorvoslatokat, szankciókat és/vagy bírságokat, ideértve a ténylegesen és bizonyítottan felmerült károkért járó pénzbeli kártérítést, az igénybe vett vitarendezési megoldások határozzák meg. A jogorvoslatok, szankciók és bírságok a vonatkozó jogszabályok alapján érvényesíthetők.

---

⁴ A vállalkozás a regisztráció során igazolhatja, hogy a vállalat kis mérete miatt az említett függetlenséget nem tudja biztosítani.

60. A 3.4. cikkben említett nemzeti platformokat arra ösztönzik, hogy támogassák a vállalkozásokat a megfelelő közvetítők és választottbírók azonosításában.

4.2.2 Összevont viták

61. Egy vállalatcsoport vagy a nevében eljáró szövetség összevont panaszt nyújthat be az elnöknek. Ennek során:

- jogilag megfelelő módon összegyűjti a vonatkozó információkat annak ellenőrzésére, hogy a panasz lényeges és érdemi-e, valamint;
- az eljárás egésze során biztosítja valamennyi érintett fél anonimitását, valamint az eljárás, illetve bármely érzékeny információ titkosságát.

62. Az összevont panasz előkészítésében és benyújtásában részt vevő vállalatcsoportoknak vagy a nevükben eljáró szövetségeknek be kell tartaniuk az összes alkalmazandó jogszabályt, különösen az érzékeny információk cseréjével és a piaci magatartás összehangolásával kapcsolatos szabályokat.

63. Az elnök az eljárás egésze során biztosítja valamennyi érintett fél anonimitását, valamint az eljárás, illetve bármely érzékeny információ titkosságát. Annak megvizsgálása során, hogy adott panasz átvehető-e, az elnök jogilag megfelelő módon:

- értékeli, hogy a panasz határokon átnyúló hatással bír-e, illetve, hogy a vitát nemzeti platformok elé lehet-e utalni;
- ellenőrzi, hogy a panasz lényeges és érdemi-e.

64. Ha nemzeti szinten nem állítottak fel nemzeti platformot vagy hasonló, megfelelő rendszert, az elnök első lépésként megvizsgálja, hogy létezik-e megfelelő eszköz a kérdés nemzeti szinten való kezelésére.

Amennyiben ez észszerű időn belül nem lehetséges, az elnök megvizsgálja, hogy a panasz átvehető-e.

65. Ha a panasz átvehető, az elnök meghallgatja az érintett feleket és indokolt esetben felkéri az elveket állítólagosan megsértő vállalkozást az elvek betartására vagy cselekedetének megindokolására. Amennyiben szükséges, az elnök az adott ügyet – az érintett felek beleegyezésével – külső közvetítő vagy választottbíró elé terjeszti.

66. Amennyiben általános érdeket szolgáló ügyről van szó, az elnök az irányítócsoporttal együttműködve a helyes gyakorlatokat népszerűsítő, általános érdeket szolgáló iránymutatást és

ajánlásokat bocsát ki. Az iránymutatást szerepeltetni kell az éves jelentésben és arról valamennyi regisztrált vállalkozást tájékoztatni kell a nyilvános honlapon.

4.3 Vitakezelés és megoldások az eljárással kapcsolatos kötelezettségek állítólagos megsértése esetén

67. A regisztrált vállalkozásnak eleget kell tennie több kötelezettségvállalásnak, az úgy nevezett „eljárással kapcsolatos kötelezettségeknek”, azaz biztosítania kell az alábbiakat:

- betartja a helyes gyakorlat elveit;
- önértékelésnek vetette alá magát;
- a vezető tisztségviselők és érintett alkalmazottak részére képzéseket szervezett vagy képzéseket dolgozott át a helyes gyakorlat elveinek való megfelelés érdekében;
- kész részt venni az ellátásilánc-kezdemenyezés keretében biztosított vitarendezési megoldásokban;
- regisztrációjáról tájékoztatja üzleti partnereit;
- kapcsolattartó személyeket nevezett ki a vállalkozáson belüli viták és a folyamattal kapcsolatos problémák rendezésére; ez lehet ugyanaz vagy több különböző személy;
- nem alkalmaz megtorló intézkedéseket;
- összevont panasz esetében az elnök teljesítésre vagy magyarázatra vonatkozó kérelmére választ ad;
- a vállalkozást érintő panaszokkal kapcsolatos elnöki határozatokat tiszteletben tartja és nyomon követi.

68. Amennyiben egy vállalkozás rendellenességet tapasztal (pl. a viták szervezeten belüli rendezéséért felelős kapcsolattartó, akinek a neve a honlapon szerepel, már nem dolgozik a vállalatnál és a helyére nem jelöltek ki más kapcsolattartót), akkor:

- a) felveti a kérdést az érintett vállalkozásnak;
- b) közvetlenül tájékoztatja az ellátásilánc-kezdemenyezés elnökét, aki biztosítja az anonimitást és titoktartást.

69. A panasz kézhezvételét követően vagy ha tudomást szerez az eljárással kapcsolatos kötelezettségek állítólagos megsértéséről, az elnök arányos és fokozatos módon értékeli az állítólagos kötelezettségszegést:

- a) az **enyhe kötelezettségszegések** esetében az elnök felkéri a vállalkozást, hogy orvosolja a helyzetet. A vállalkozás nevét nem teszik közzé;
- b) a **súlyos kötelezettségszegések**:
  - **felfüggesztés**: ha a kötelezettségszegést megerősítik, az elnök felkéri a vállalkozást,

hogyan orvosolja a helyzetet. Amennyiben 30 naptári napot követően semmilyen intézkedésről nem tájékoztatják, az elnök figyelmeztetést küld. Amennyiben a vállalkozás még 30 naptári napig megszegi az eljárással kapcsolatos kötelezettségeit, a kötelezettségszegés rendezéséig átmenetileg fel lehet függeszteni. A felfüggesztés azt jelenti, hogy a vállalkozás nem részesülhet az ellátásilánc-kezdemenyezés előnyeiben, ugyanakkor továbbra is kötik az abból fakadó kötelezettségek. A felfüggesztésre vonatkozó információkat a honlapon teszik közzé;

- **kizárás:** a tartós, szándékos és indokolatlan kötelezettségszegések esetén az elnök – a fent említett fokozatos eljárás lefolytatását követően – végül a vállalkozás ellátásilánc-kezdemenyezésből való kizárása mellett határozhat. E határozatot a honlapon és az éves jelentésben is közzéteszik. A kizárás időtartama minimum hat hónap, illetve amíg az elnök részére megfelelő garanciákat nem nyújtanak, hogy az aggályokat fenntartható módon orvosolni fogják. A kizárt félnek újra kérelmeznie kell felvételét, ha szeretne ismét az ellátásilánc-kezdemenyezés tagja lenni. Az irányítócsoporthoz hozzájárulhat a határozat felülvizsgálatához, amennyiben új bizonyítékokat vagy érveket terjesztenek elő.

70. Az elnök annak biztosítására összpontosít, hogy a kötelezettségszegő magatartást a lehető leghamarabb kijavítsák. Az elnök biztosítja, hogy a szankciók a kötelezettségszegés jellegével arányosak, valamint hatásosak legyenek. Az érintett feleknek minden esetben lehetőségük van magyarázattal szolgálni.

4.4 Általános érdeket szolgáló iránymutatás és ajánlások kidolgozása

71. Az elnök és/vagy az irányítócsoporthoz tagjai bármikor – az összevont panasz kezelését követően is – kérdéseket vehetnek fel az elvek alkalmazásával és/vagy értelmezésével kapcsolatban. E kérelemnek konkrét és kézzelfogható bizonyítékokon kell alapulnia, melyek megindokolják az általános érdeket szolgáló iránymutatás vagy ajánlások szükségességét.

72. Az elnök megállapítja az iránymutatás szükségességét, és hogy az ágazatok teljes mértékben kiálljanak mellette, megvitatja azokat az irányítócsoporthoz és jóváhagyásukat kéri. Az érintett vállalkozások nevét titkos és anonim módon kezelik az egész eljárás során.

73. A titoktartási kötelezettségek megszegése az eljárással kapcsolatos kötelezettségek megszegésének minősül és ezért a 4.3. cikkben meghatározott eljárással összhangban szankciókat vonhat maga után.

74. Az általános érdeket szolgáló bármely iránymutatást vagy ajánlást a honlapon közzéteszik és minden érintettel közlik. A vállalkozásoknak az elvek alkalmazása során figyelembe kell venniük azokat. Az ilyen iránymutatás vagy ajánlások csak a jövőbeli esetekre alkalmazandók, visszamenőleges hatállyal nem rendelkeznek, továbbá a folyamatban lévő vitákat nem érintik.

4.5 A megfelelés ellenőrzése, az eredmények értékelése és az ellátásilánc-kezdemenyezés továbbfejlesztése

75. Az irányítócsoporthoz felel az ellátásilánc-kezdemenyezés továbbfejlesztéséért és működésének nyomon követéséért. A nyomon követés a regisztrált vállalkozások évente elvégzett független felméréséből áll, melynek eredményeit az éves jelentésben teszik közzé.

4.5.1 Éves felmérés

76. Valamennyi regisztrált vállalkozásnak, kivéve a mikro- és kisvállalkozásokat⁵, részt kell vennie az éves felmérésben. Valamennyi olyan vállalkozás, amelynek a regisztrációja egynél több országot érint, gondoskodik arról, hogy a regisztrációjában érintett leányvállalatai minden olyan uniós tagállamban részt vegyenek a nemzeti szintű felmérésben, ahol a vállalat képviselteti magát.

77. A felmérés az elveknek és az eljárással kapcsolatos kötelezettségeknek való megfelelés értékelésének alapjául szolgál. A jelentés az alábbi elemekből áll:

- ország, a vállalkozás mérete és az élelmiszer-ellátási lánc része;
- az ágazat által benyújtott és kézhez vett panaszok;
- az állítólagosan megsértett elvek;
- az egyes vitarendezési megoldásokkal rendezett viták száma;
- a kerettel való elégedettség, ideértve a kereskedelmi megtorlástól való félelem elleni biztosítékot, illetve a továbbfejlesztési javaslatokat.

78. Az információk anonimitásának és titkosságának biztosítása érdekében a felmérés az e keret alapján rendezett vitás kérdések lényegét nem érinti.

79. Az irányítócsoporthoz a szigorú titoktartási szabályok által kötelezett harmadik felet nevez ki a független felmérés lefolytatására. Az eredményeket összesítik, majd az anonimitást és az információk titkosságát tiszteletben tartó módon, összesítve teszik közzé.

---

⁵ Lásd a 4.6. cikket a kkv-k számára létrehozott egyszerűsített eljárásokról

4.5.2 Éves jelentés

80. Az irányítócsoporthoz éves jelentést készít, mely az alábbiakra terjed ki:

- a felmérés eredményei;
- az elnök és az irányítócsoporthoz tevékenységeiről készült jelentés.

81. Az aláíró szervezetek aktívan terjesztik az éves jelentést.

4.6 A kkv-k számára létrehozott egyszerűsített eljárások

82. Egyszerűsített eljárások kerültek kidolgozásra, hogy segítséget nyújtsanak a kkv-knek a regisztrációban, illetve az ellátásilánc-kezdemenyezés előnyeinek kihasználásában:

- **mikro- és kisvállalkozásoknak** csak az ellátásilánc-kezdemenyezés és az elvek iránt tanúsított elkötelezettség bemutatása érdekében kell regisztrálniuk. Felkéri őket, hogy vegyenek részt az éves felmérés elkészítésében, de ez nem kötelező számukra;
- **középvállalkozásoknak** az ellátásilánc-kezdemenyezés iránt tanúsított elkötelezettség bemutatása, valamint annak érdekében kell regisztrálniuk, hogy kihasználhassák az egyszerű önértékelő eszköz, az alapvető képzési kötelezettségek és az online képzési eszközre vonatkozó speciális díjtétel előnyeit. Nem kell független kapcsolattartót kinevezniük, amennyiben a forráshiány erre indokul szolgál, ugyanakkor részt kell venniük az éves felmérésben.

4.7 Kommunikáció és tudatosság

83. Az aláíró szervezetek kötelezettséget vállalnak tagjaik széles körű képviseletének elősegítésére.

Különösen az alábbiakat ösztönzik:

- a vállalkozások regisztrálása, hogy a keret rendelkezéseiből fakadó előnyöket teljes körűen ki tudják használni;
- figyelemfelhívási eszközök kialakítása, támogatása és alkalmazása a nemzeti szövetségek, nemzeti platformok és közigazgatási szervek révén, ideértve az uniós szinten kidolgozott közös eszközökön alapuló képzéseket.

5. fejezet – Kapcsolat a meglévő nemzeti szabályokkal és előírásokkal, és egyéb önkéntes rendszerekkel, valamint határokon átnyúló vonatkozások

---

5.1 Kapcsolat a nemzeti szabályokkal és előírásokkal

84. A nemzeti szabályok és előírások elsőbbséget élveznek az ellátásilánc-kezdemenyezés irányítási és működési szabályaival, a helyes gyakorlat elveivel és a példákkal szemben. Az ellátásilánc-kezdemenyezés a meglévő szabályozást és megoldásokat abban az esetben kívánja kiegészíteni, ha más mechanizmusok nem léteznek.

5.2 Kapcsolat az egyéb önkéntes rendszerekkel és kölcsönös elismerés

85. Az önkéntes rendszerek a szubszidiaritás és a kölcsönös elismerés elveivel összhangban kérhetik az irányítócsoporttól annak elismerését, hogy a rendszerük megfelel ennek a keretnek. Az ilyen (nemzeti vagy nemzetközi) rendszernek megfelelő vállalkozásokat ezt követően úgy kell tekinteni, hogy azok az ellátásilánc-kezdemenyezés irányítási és működési szabályainak szintén megfelelnek. Ezeknek a vállalkozásoknak ennek ellenére az előírás szerint regisztrálniuk kell az ellátásilánc-kezdemenyezésnél és az ellátásilánc-kezdemenyezés keretében regisztrált vállalkozásokra vonatkozó valamennyi szabályt be kell tartaniuk.
86. Amennyiben az összevont panasz nemzeti szinten történő kezelése a 3.4. cikkben említettek szerint azt eredményezi, hogy a nemzeti platform egy vagy több elvet értelmez és ennek megfelelően iránymutatást fogad el, a nemzeti platform az iránymutatásban foglalt véleményeket tíz munkanapon belül, angol nyelven közli az elnökkel, aki azokat közzé teszi, illetve megvitatja az irányítócsoporttal. Az elnök és az irányítócsoport ellenőrzi, hogy ez nem mond-e ellent az elveknek és az ellátásilánc-kezdemenyezés iránymutatásának, és ahol lehetséges, az egységesség elérése érdekében figyelembe veszi a tudomására jutott releváns nemzeti iránymutatást. Ha lehetséges, az eljárást négy héten belül be kell fejezni. Ha ellentmondás merül fel, az elnök legjobb tudása szerint, az érintett nemzeti platformmal egyeztetve biztosítja az elvek egységes értelmezését, amennyiben szükséges, saját iránymutatás kibocsátásával.

87. Ahol lehetséges, a nemzeti platformok irányítására vonatkozó eljárási szabályzatnak meg kell felelnie ezen irányítási és működési szabályoknak. Azonban e szabályok eltérhetnek a nemzeti jogszabályokkal és az önszabályozó szokásokkal való összhang biztosítása érdekében.

5.3 Határon átnyúló vonatkozások

88. Határon átnyúló jogviták esetén a vita rendezéséhez szükséges joghatósági szempontokat (pl. illetékes bíróság, eljárási szabályok, stb.) az alapul szolgáló kereskedelmi kapcsolatokra vonatkozó jogszabályok határozzák meg.

6. fejezet – Kapcsolat az uniós intézményekkel

---

89. Az ellátásilánc-kezdeményezést és a helyes gyakorlat elveit az Európai Bizottság által vezetett élelmiszer-ellátási lánc működésének javításával foglalkozó magas szintű fórum keretében hozták létre. Az elnök az elszámoltathatóság és az átláthatóság biztosítása érdekében a munkája eredményeiről és a levont következtetésekről jelentést készít az Európai Bizottságnak.
90. A Bizottságnak lehetősége van arra, hogy a rendszer működésével kapcsolatban az irányítócsoport számára ajánlásokat fogalmazzon meg. Az egyéni és összevont viták eldöntésében azonban nem vállal szerepet.

7. fejezet – Finanszírozás és költségvetés

---

91. Az ellátásilánc-kezdeményezést az aláíró szervezetek finanszírozzák, amelyek a közösen megállapított hozzájárulás alapján, valamint más lehetséges bevételi forrásokból járulnak hozzá a működéshez. Az irányítócsoport éves szinten fogadja el a költségvetést, a pénzügyi év január 1-jétől december 31-ig tart.
92. Az irányítócsoport tagjainak legalább két hónappal a vonatkozó pénzügyi év kezdete előtt (pl. november 1-jén) be kell nyújtaniuk a következő évre vonatkozó költségvetés tervezetét.

8. fejezet – A helyes gyakorlat elveinek, valamint az ellátásilánc-kezdemenyezés irányítási és működési szabályainak módosításai; Az ellátásilánc-kezdemenyezés felszámolása

---

93. Az irányítócsoporthoz adott esetben értékeli az ellátásilánc-kezdemenyezés irányítási és működési szabályait, ideértve a nemzeti szabályokkal és előírásokkal való kapcsolatot. Értékeli a teljesítményt a megalakuláskor elfogadott követelmények, azaz a hatékonyság, költséghatékonyság, tényleges ellenőrzés és átláthatóság tükrében.
94. Amennyiben szükséges, a teljesítmény megfelelő értékelése és a nemzeti platformokkal való egyeztetés alapján az aláíró szervezetek az irányítási és működési szabályok és/vagy a helyes gyakorlat elveinek módosítása, illetve az ellátásilánc-kezdemenyezés felszámolása mellett határozhatnak. A regisztrált vállalkozásokat tájékoztatniuk kell a jelentős változásokról és lehetőséget kell biztosítaniuk regisztrációjuk felülvizsgálatára.

9. fejezet – Trösztellenes iránymutatások

---

95. Az irányítócsoporthoz tagjai, a megfigyelők és az ellátásilánc-kezdemenyezés ülésein részt vevők nem kezdhetnek bele semmilyen olyan megbeszélésbe, tevékenységbe vagy magatartásba, amely – saját részükéről vagy tagjaik és résztvevőik részéről – az alkalmazandó versenyjogi szabályokat sértheti. Ez nemcsak a hivatalos üléseken folytatott megbeszélésekre, hanem az ülések előtt, közben és után zajló nem hivatalos megbeszélésekre is vonatkozik. Az ülések kezdetén minden résztvevő figyelmét felhívják erre a kötelezettségre.
96. A Titkárság valamennyi ülésről jegyzőkönyvet készít annak bizonyítékául, hogy a versenyjog szerinti valamennyi korlátozást megfelelően betartották.